

Posudek oponentky

Kovaříková, Šárka, Kanonizační proces Eduarda Vyznavače. Bakalářská práce KTF UK v Praze 2008. 53 s., 4. obr. v příloze.

Autorka rozčlenila svoji práci do čtyř hlavních kapitol – Úvod, Eduard Vyznavač, Rozvoj kultu Eduarda Vyznavače, Kanonizace Eduarda Vyznavače, k nimž připojila stručný závěr. Toto dělení je přehledné a logické s výjimkou úvodu; ten bez detailnější strukturace obsahuje i kritický přehled pramenů a důležité literatury, základní údaje o vývoji kanonizačního procesu ve středověku i stručně shrnutí vývoje Eduardova kultu a proklamaci předpokládaného výsledného zjištění bakalářské práce. Rozčlenění na podkapitoly by zde bylo účelné, nadto není nejlépe hned v úvodu jednoznačně prohlašovat, k jakému závěru má práce dospět. Autorka zná důležitou literaturu i prameny.

V dalších kapitolách již líčí postupně život a vládu Eduarda Vyznavače, rozvoj úcty k němu i oba pokusy o kanonizaci – první, neúspěšný, roku 1138, i úspěšný roku 1161. Opírá se přitom především o práce F. Barlowa. Zdůrazňuje slabost a malé rozšíření Eduardova kultu, jeho omezení především na Westminsterské opatství. To také mělo na prosazení nového světce největší zájem. Předmětem širší úcty se Eduard Vyznavač zřejmě nestal; zde byl zcela překonán Tomášem Becketem. Autorka dospívá k závěru, že svatořečení nebylo důsledkem rozšíření úcty, ale v podstatě politickou záležitostí. Na obecné úrovni vyznívá toto konstatování přesvědčivě, poněkud méně propracované jsou však důvody jednotlivých zúčastněných stran. Tísňivé postavení papeže Alexandra III., který potřeboval spojence v konfliktu se vzdoropapežem jistě velmi napomohlo úspěšné druhé kanonizaci. Anglický král nebyl proti tomu, aby se někdo z jeho předchůdců na trůnu zařadil mezi světce. Hlavním hybatelem, jak autorka přesvědčivě vykládá, byli westminsterští mniši; pro jejich opatství by nový světec mohl znamenat výrazné posílení. Za úvahu by stálo, proč svatořečení neznamenalo výrazné rozšíření úcty k Eduardu Vyznavači. Hrál snad roli to, že kult Tomáše Becketa si získal širší podporu v anglické církvi a že příčina jeho mučednictví - v podstatě konflikt mezi církví a panovnickou mocí – byla v latinské Evropě 12. století vnímána jako živý a aktuální problém? Bránilo výraznějšímu prosazení Eduarda jako svatého panovníka to, že bezprostředně po jeho smrti došlo ke změně vládnoucí dynastie, a Eduard tedy nebyl přímým pokrevním předkem pozdějších králů?

Výklad autorky je logický a přehledný. Opírá se o znalost důležité literatury i pramenů. Práce je opatřena poznámkovým aparátem, seznamem použitých pramenů i literatury. Určitým nedostatkem jsou stylistické prohřešky – poměrně často nepřesné větné vazby, nejistota ve tvarech sloves v přísudku ve větách se složitějšími podměty, i nepřesnost v užití některých pojmů (o způsobu soužití Eduarda a jeho manželky mohly existovat domněnky, sotva však pověry – s. 13). Nezřídka se objevují i neopravené překlepy – poměrně rušivě např. v seznamu pramenů a literatury.

Autorka prokázala, že ovládá základy historikovy práce na úrovni potřebné k absolvování bakalářského stupně studia. Její práci doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Hana Pátková, PhD.

Katedra pomocných věd historických a archivního studia FF UK v Praze
19. 5. 2008